

KRAJOWA IZBA KOMUNIKACJI ETHERNETOWEJ

ul. Lindleya 16

02-013 Warszawa

Tel. + 48 22 29 28 700, Fax +48 22 29 28 701

e-mail: biuro@kike.pl, grap@kike.pl, <http://www.kike.pl>

KRS 0000316678, REGON: 141637224, NIP 9512270210

ID KIKE: 0-320-10420/14

Warszawa, 2 grudnia 2014 r.

Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji

ul. Królewska 27

00-060 Warszawa

ZESTAWIENIE UWAG KIKE W ZWIĄZKU Z KOMITETEM STERUJĄCYM MEMORANDUM Z DNIA 25 LISTOPADA 2014 R.

1. WYKORZYSTANIE INFRASTRUKTURY ENERGETYCZNEJ

Problemy zgłaszane przez beneficjentów programów POIG 8.4 oraz RPW II.1, którzy zrzeszeni są w KIKE, we współpracy z zakładami energetycznymi w zakresie możliwości korzystania z szeroko rozumianej infrastruktury energetycznej.

Beneficjenci budujący sieci telekomunikacyjne chcąc skorzystać z infrastruktury energetycznej często biorą pod uwagę możliwość wykorzystywania podbudowy słupowej linii niskiego (nN) i średniego (sN) napięcia, które mogłyby być wykorzystywane w realizacji dofinansowywanych projektów szerokopasmowych. Głównym problem z jakim borykają się przedsiębiorcy w dostępie do słupów sN i nN jest brak zgody przedsiębiorstw energetycznych w tym zakresie, która nie jest uzasadniona przez przedsiębiorców energetycznych.

Często zdarza się, że przedsiębiorstwa energetyczne odmawiają dostępu do słupów powołując się na fakt, że podwieszenie kabla będzie wymagało wyłączeń linii sN i nN co wiązałoby się z przerwami w dostawach energii elektrycznej do odbiorców.

Ponadto przedsiębiorstwa energetyczne wydając odmowę powołują się na względy bezpieczeństwa oraz fakt wcześniejszego udostępnienia słupów już innemu podmiotowi

odmawiając dostępu kolejnemu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu bez względu na to, czy operator ten realizuje swoją inwestycję. Dużym problemem jest bowiem fakt, że przedsiębiorstwa energetyczne umożliwiają wejście na słupy tylko jednemu operatorowi bez sprawdzenia czy taka inwestycja będzie lub jest wykonywana przez danego operatora. Umowy podpisują na ok. 3 lata i w tym czasie nie ma możliwości skorzystania ze słupa na alternatywną inwestycję. Możliwość dostępu do słupów może pojawić się dopiero po okresie trwania umowy i pod warunkiem że obecny na nim operator zrezygnuje. Podobny skutek wywołuje również sama rezerwacja zasobów, a nie tylko umowne (a tym bardziej odpłatne) korzystanie ze słupów. Powyższe zachowanie przedsiębiorców energetycznych jest skutecznym narzędziem dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych do walki z konkurencją. Operatorzy w taki sposób często blokują sobie wzajemnie inwestycje podpisując umowę z przedsiębiorcą energetycznym a nie realizują żadnej inwestycji.

Z informacji rynkowych jakie posiada KIKE powyższe problemy nie znajdują odzwierciedlenia w zapisach umów zawieranych przez przedsiębiorstwa energetyczne z operatorami telekomunikacyjnymi. W umowach nie ma regulacji wskazujących na konieczność rozpoczęcia inwestycji lub ograniczenia czasu rezerwacji i opłat w sytuacji braku rozpoczęcia inwestycji. Ponadto, głównym problemem jest brak określonych procedur i warunków spójnych dla wszystkich przedsiębiorców energetycznych na uzyskanie zgody na podwieszenie kabli światłowodowych.

KIKE posiada przykładowe dokumenty pozyskane w toku własnych konsultacji od przedsiębiorców telekomunikacyjnych, którzy starali się o uzyskanie dostępu z infrastruktury energetycznej.

Brak takich uregulowań w umowach ułatwia operatorom wzajemne blokowanie konkurencji i dlatego zdaniem KIKE powyższe kwestie powinny zostać uregulowane.

Kwestia nad którą należałoby się również zastanowić dotyczy trybu ustalania i zmieniania przez przedsiębiorców energetycznych opłat za dzierżawę infrastruktury energetycznej, zarówno słupów jak i nieruchomości. W procesie negocjowania umów ze spółkami energetycznymi nie ma określonych ogólnych zasad i warunków współpracy oraz często pojawia się problem wygórowanych i zaporowych cen jakie proponują spółki energetyczne, które z góry zakładają niepowodzenie w negocjacjach. Dobrym przykładem jest listopadowa podwyżka opłat za słup przez Tauron z ok. 6 zł na ok. 12 zł za słup zrealizowana jednostronnym wypowiedzeniem zmieniającym. Takie praktyki wykluczają pewność inwestycji oraz możliwość zrealizowania biznesplanów założonych i opartych na zawartych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych umowach. Stanowią również zagrożenie

dla inwestycji realizowanych ze wsparciem środków unijnych – zarówno w okresie realizacji, jak i trwałości projektów. Nisko kosztowe usługi internetowe nie są bowiem w stanie pokryć zmian kosztów dzierżawy słupów na poziomie bliskim 200% wprowadzanej w dodatku w ciągu kilku m-cy od podpisania umów pierwotnych. W takich realiach należy obawiać się o przyszłość inwestycji realizowanych na podbudowie słupowej oraz wzrostu czasu i kosztów realizacji projektów doziemnych w miejsce napowietrznych.

Zdaniem KIKE w ramach memorandum UKE-URE, a także w związku z dyrektywą kosztową, wszystkie powyższe kwestie związane z procedurami i formalnościami dotyczącymi dostępu do infrastruktury energetycznej powinny zostać skoordynowane u wszystkich przedsiębiorców energetycznych w zakresie korzystania z infrastruktury energetycznej, a ogólne warunki powinny zostać udostępnione wszystkim zainteresowanym przedsiębiorcom chcących skorzystać z tej infrastruktury. Wskazaniem jest również wprowadzenie mechanizmów stabilizujących cenę dzierżawionej infrastruktury energetycznej.

2. WYZNACZANIE OBSZARÓW DO INTERWENCJI PUBLICZNEJ

Nawiązując do propozycji przedstawionych przez E&Y w czasie ostatniego KS - zdaniem KIKE, definiowanie białych obszarów NGA powinno odnosić się do obszarów wyznaczonych jako część miejscowości. Takie podejście da możliwość grupowania lub wyodrębniania obszarów inwestycyjnych celem, realizacji projektów w spójnej technologii dostępowej (kablowej/radiowej) z uwzględnieniem poziomu zurbanizowania, gęstości zaludnienia, ukształtowania terenu i dostępności usług. . Zdefiniowanie obszarów do interwencji publicznej jako część miejscowości umożliwi także wybudowanie sieci NGA na obrzeżach większych miast gdzie infrastruktura NGA nie została wybudowana do tej pory.

Natomiast grupowanie białych plam w poszczególne projekty powinno nastąpić na podstawie wartości projektu, a nie na podstawie podziału administracyjnego. Takie podejście umożliwi ustalenie projektów o podobnej wielkości zarówno pod kątem wartości inwestycji jak i ilości gospodarstw domowych objętych infrastrukturą NGA. Dodatkowo beneficjentom łatwiej będzie wykonać ustalone wskaźniki wymagane do rozliczenia projektu z uwagi na fakt, że ustalając obszar będą mogli na sprawdzić jaka liczba gospodarstw domowych będzie w zasięgu inwestycji i czy wyznaczony obszar będzie zapewniał im wykonanie wskaźników.

3. KWESTIE KONIECZNE DO UWZGLĘDNIENIA PRZY KOLEJNYM WYZNACZANIU NABORÓW

– Wykaz dostępnych miejscowości i publikacja map

Bardzo istotną kwestią w przygotowaniu projektów szerokopasmowych jest wiarygodność danych wyjściowych i czas od ich uzyskania do zakończenia naboru. Nie można rzetelnie zaplanować wielomilionowej inwestycji bez dokładnej wiedzy dotyczącej nasycenia danego terenu infrastrukturą i nasycenia rynku usługami dostępowymi oraz czasu na przygotowanie koncepcji i badanie rynku.

W latach 2007-2013 beneficjenci zmuszeni byli przygotowywać projekty *de facto* „w ciemno” z uwagi na krótki, 30-dniowy okres od publikacji mapy białych plam i rozpoczęcia naboru, do jego zakończenia. Czas ten wystarczał na opracowanie wyłącznie szkicu koncepcji budowy oraz finansowania planowanych sieci.

Przygotowanie projektów z należytą starannością wymaga bezwzględnie, aby **wykaz kwalifikujących się do wsparcia miejscowości dostępny był przynajmniej na 3 miesiące przed zamknięciem naboru**. Powinien on być publikowany przez UKE w dotychczasowej postaci wyszukiwarki lub z uwagi na możliwy nowy charakter obszarów białych niepokrywających się z miejscowościami – w formie map.

– Uregulowanie kwestii związanych z dostępem do infrastruktury energetycznej (opisane w pkt. 1 powyżej), kolejowej oraz prawem drogi.

Zdaniem KIKE konieczne jest uregulowanie kwestii związanych z opłatami za zajęcie pasa drogowego, które są niewspółmierne do sytuacji i reguł prawnych. Problem dotyczy zwłaszcza dróg pozostających w gestii samorządów, a więc gminnych, powiatowych i wojewódzkich, dla których brak jest ustalonych stawek, jak to ma miejsce w przypadku dróg krajowych. Brak zdroworozsądkowych reguł biznesowych przy ustalaniu stawek za zajęcie pasa drogowego jest dużym problemem, a często stawka za jeden metr zajęcia drogi gminnej jest kilkunastokrotnie większa, niż przy drodze krajowej.

Podobne problemy dotyczą lokalizacji inwestycji na terenach kolejowych. Przytorze może i powinno być jednym z wariantów budowy sieci kablowych dla kablowych projektów NGN w szczególności wzdłuż lokalnych linii kolejowych łączących szereg miejscowości. Świetnym przykładem wykorzystania tej możliwości są choćby Śląskie Sieci Światłowodowe (3S). Niestety poza Śląskiem niezwykle trudno jest uzyskać dostęp do przytorza. Brak jest też referencyjnych cenników na usługi lokalizacji kanalizacji kablowej. Równie trudnym problemem (zgody, umowy, odrębna geodezja kolejowa, stawki) jest budowa przepustów pod liniami kolejowymi w przypadku konieczności przejścia przez tereny kolejowe np. budując

kanalizację wzdłuż drogi przecinającej tory. Jakkolwiek zagadnienia te są obecnie przedmiotem prac KIKE z Prezesem UTK, wydaje się właściwe zaangażowanie MAC oraz MIR w tą problematykę.

Kolejną kwestią jest brak wsparcia resortu infrastruktury oraz zarządców dróg w zakresie realizacji inwestycji w pasie drogowym – w szczególności poza obszarem zabudowanym. Trwające całymi miesiącami wymagane przez powiaty uzgodnienia z zarządcami dróg i ich podwykonawcami jest dużym utrudnieniem dla wykonawców z uwagi na brak zawitych terminów w tym zakresie.

Warto zaznaczyć, iż weryfikacji i pogłębionej analizy wymaga również lokalizacja inwestycji na obszarach leśnych oraz w poprzek cieków wodnych. Z problemami na tym gruncie spotykają się przede wszystkim RSSy. Warto, by MAC rozważył zebranie w pisemnym opracowaniu ich doświadczeń.

– Instrumenty finansowe – zabezpieczenie udziału własnego

Istotnym problemem dotyczącym wszystkich beneficjentów są ograniczone środki własne na finansowanie inwestycji, co skutkuje koniecznością pozyskiwania finansowania zewnętrznego w postaci kredytów. Niestety liniowy charakter inwestycji światłowodowych powoduje, iż sieć kablowa bardzo rzadko stanowi zabezpieczenie kredytu dla banku, co znacznie ogranicza zdolność kredytową przedsiębiorców, a więc i terminowość realizacji projektów. Infrastruktura telekomunikacyjna nie jest przyjmowana jako podstawa do zabezpieczeń poręczeń i kredytów przez instytucje finansowe. Brak jest również możliwości w pozyskaniu wsparcia udziału własnego z funduszy korzystających ze środków unijnych.

W ramach GFin podjęte zostały rozmowy z sektorem bankowym, jednak zakończyły się one niczym. Konieczna jest analiza i wyszukanie przez MAC partnerów w sektorze finansowym skłonnych przygotować odpowiednie produkty finansowe dla projektów szerokopasmowych. Możliwe, że konieczne będzie przygotowanie analizy prawnej lub rozwiązań pozwalających na zabezpieczenie kredytów na realizowanych projektach. Należy przy tym pamiętać, iż charakter kilkuletniej inwestycji nie wymaga zabezpieczenia całego udziału własnego z góry. Stąd w praktyce – zakres koniecznych do pozyskania z sektora finansowego kredytów wobec wartości całego projektu sięgałby 10-25% wartości inwestycji (w zależności od intensywności dofinansowania).

Innym problemem w poprzedniej perspektywie były opóźnienia w przekazywaniu zaliczek przez IW wpływające na opóźnienia w realizacji projektów i zachowanie płynności finansowej beneficjentów w niezwykle napiętych harmonogramach prac. Należałoby

rozważyć w kolejnej perspektywie możliwość łączenia etapów realizacji i ewentualnej wypłaty zaliczek. Rozwiązania takie stosują już IW (WWPE i PARP) w rozliczeniach realizowanych w roku bieżącym, choć w różny sposób.

4. CYFRYZACJA PAŃSTWOWEGO ZASOBU GEODEZYJNEGO I KARTOGRAFICZNEGO

W związku z trwającymi pracami związanymi z cyfryzacją zasobów geodezyjnych i kartograficznych, zdaniem KIKE dla sprawnego działania niezbędne jest jak najszybsze ukończenie prac w tym zakresie. Cyfryzacja map jest istotnym elementem dla przedsiębiorców zapewniając im dostęp do wiarygodnych i aktualnych informacji.

Podczas spotkania w dniu 25 listopada 2014 r. zastępcą Prezesa GUGiK wskazał, że część powiatów została już w pełni z informatyzowana. W związku z powyższym KIKE postuluje o zmianę przepisów (wprowadzenie przepisów przejściowych) w celu stworzenia możliwości korzystania z tych zasobów.

Zdaniem KIKE wprowadzenie takich uregulowań dla powiatów które już zostały w pełni z informatyzowane i wskazanie zalet takiego rozwiązania, może doprowadzić również do przyśpieszenia procesu cyfryzacji w pozostałych powiatach.

Z poważaniem

Piotr Marciniak

V-ce Prezes KIKE

Grupa Robocza

ds. Administracji Publicznej KIKE

Agnieszka Kuźnicka

Grupa Robocza

ds. Administracji Publicznej KIKE